

Hva er det som ligger i veien?

WHO gir etter for press om malariabehandling

Økende resistens mot malariamedisinene, spesielt klorokin, er en av årsakene til at så mange som to millioner mennesker dør hvert år av sykdommen. Strategien for

å bøte på problemet har vært å utvikle nye medisiner og intervensjoner mot malaria. I 1999 foreslo White og medarbeidere å benytte en kombinasjon av malariamedisiner for å hindre resistensutvikling (1). Gjennomføringen av slike tiltak er imidlertid ikke lett. I januar anklaget flere forskere Verdens helseorganisasjon (WHO) for å forsinke gjennomføringen av kombinasjonsbehandling med artemisinin (2).

Denne opphetede debatten var også synlig i enkelte land. Den etiopiske helseministeren kalte organisasjonen Leger Uten Grenser (MSF) for «sjarlataner som gjør krav på den medisinske og vitenskapelige sannheten» (3). Organisasjonen ville innføre artemisininbasert kombinasjonsbehandling for å redusere den høye dødeligheten av malaria hos barn i deler av landet hvor det er rapportert inntil 90 % klorokinresistens.

WHO og UNICEF starter nå et samarbeid med industrien for å utvikle nye kombinasjonspreparater der artemisinin kan kombineres med klorproguanil eller dapsonsone. Målet er å få disse nye preparatene på markedet innen 2006 (4).

Bernt Lindtjorn

bernt.lindtjorn@cih.uib.no
Senter for internasjonal helse
Universitetet i Bergen

Litteratur

1. White NJ, Nosten F, Looareesuwan S et al. Averting a malaria disaster. *Lancet* 1999; 353: 1965–7.
2. Attaran A, Barnes KI, Curtis C et al. WHO, the Global Fund, and medical malpractice in malaria treatment. *Lancet* 2004; 363: 237–40.
3. Minister of Health Blasts MSF over Malaria Treatment. *Addis Tribune* 26. desember 2003. <http://www.addistribune.com/Archives/2003/12/26-12-03/Minister.htm> (24.5.2003).
4. Kapp C. WHO uses Malaria Day to promote ACTs. *Lancet* 2004; 363: 1447.

Guatemala er preget av fattigdom, likegyldighet, uvitenhet, mangel på menneskeverd og ufattelige store sosiale og økonomiske forskjeller.

Guatemala ligger rett sør for Mexico. Landet har 11 millioner innbyggere og er om lag en tredel så stort som Norge. Den rikeste femdel av befolkningen står for mer enn halvparten av forbruket (1). Halvparten av befolkningen er underprivilegerte indianere. En tredel er analfabeter. En firedel av barna under fem år er undervektige, og mer enn halvparten av befolkningen lever under fattigdomsgrensen. Det er ni leger per 10 000 innbyggere, de fleste i byene.

Borgerkrigen i årene 1960–96 resulterte i minst 200 000 drepte og over en million flyktninger og preger fortsatt landet. Krigen ble avsluttet med en fredstraktat som skulle sikre et minimum av rettigheter for landets indianere, men traktaten er fortsatt langt fra implementert. Det er i gjennomsnitt 3–4 mord per dag og én lynsjing annenhver dag. Guatemala er et av verdens største transitland for narkotika, mest fra Colombia, og korrupsjon preger alle ledd av administrasjonen. De skandinaviske landene gir bistand til landet, mest til oppbygging av demokratiske organisasjoner og organisasjoner som skal sikre at indianerne får

samme rettigheter som resten av befolkningen og at fredsavtalen blir gjennomført.

Hva er det som ligger i veien?

Jeg har for tiden studiepermisjon fra min stilling ved Universitetet i Tromsø og bruker året på vitenskapelig arbeid i Guatemala. Da familien var på besøk i juleferien, kjørte vi fra Quezaltenango til Solola på en av de mest trafikkerte veiene i landet. Det er

Hvilken fremtid møter disse barna? Foto Nils Kolstrup